

ख विभागः

शिष्यानुशासनम्

अयं पाठ्यांशः कृष्णयजुर्वेदीया तैत्तिरीयारण्यकान्तर्गता तैत्तिरीयोपनिषदि शिक्षाध्यायात् गृहीतः । एकादशानुवाके कर्तव्यतोपदेशः कृतः । पुरुषसंस्कारार्थम् उपदेशः उक्तः । वेदाध्ययनानन्तरं के के विषयाः आचरणीयाः इति गुरुमुखात् शिष्येण ज्ञातव्याः । अत्र शिष्याय गुरुः नियमान् ब्रवीति -

ఈ పాఠ్యభాగము కృష్ణయజుర్వేదీయమునకు చెందిన తైత్తిరీయారణ్యకమునందున్న తైత్తిరీయోపనిషత్లోని శిక్షాధ్యాయమునుండి గ్రహింపబడినది. వేదాధ్యయనము తరువాత ఏ ఏ విషయములను ఆచరించవలెనో గురుముఖమునుండి శిష్యుడు తెలుసుకొనవలయును. దీనిలో గురువు శిష్యునకు నియమములను బోధిస్తున్నాడు.

वेदमनूच्याऽऽचार्योऽन्तेवासिनमनुशास्ति । सत्यं वद । धर्मं चर । स्वाध्यायान्मा प्रमदः । आचार्याय प्रियं
धनमाहृत्य प्रजातन्तुं मा व्यवच्छेत्सीः । सत्यान्न प्रमदितव्यम् । धर्मान्न प्रमदितव्यम् । कुशलान्न प्रमदितव्यम् ।
भूत्यै न प्रमदितव्यम् । स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न प्रमदितव्यम् । देवपितृकार्यभ्यां न प्रमदितव्यम् ।
मातृदेवो भव । पितृदेवो भव । आचार्यदेवो भव । अतिथिदेवो भव ।

గురువు తన శిష్యునకు వేదమునంతయు సమగ్రముగా బోధించి తరువాత దాని అర్థమును సంగ్రహముగా వివరిస్తున్నాడు.
ఇవి పురుషుని మనస్సును సంస్కరించును. ఈ పనులచే సంస్కరింపబడిన హృదయము గలవాడు,
ఆత్మజ్ఞానమును వెంటనే పొందగలుగును. కావున జ్ఞానమును పొందదలచినవాడు ఈ కర్మలను తప్పక
ఆచరింపవలయునని శాసించుచున్నాడు

ఇంతకాలము నీకు విద్యనునేర్పిన గురువు సంతోషమునకై ధనమును సమర్పించి, ప్రజాసంతానమునకు విచ్చిత్తి
కలుగకుండా ప్రవర్తింపుము. అనగా గురువునకు ధనమును సమర్పించిన తరువాత, అతని అనుజ్ఞతో వివాహమును చేసికొని
గృహస్థధర్మమును పాటింపుము.

దేవకార్యములు అనగా యజ్ఞయాగాదులను చేయుట. పితృకార్యములనగా మరణించిన తరువాత చేయు శ్రాద్ధ కర్మలు. ఈ
రెండింటిని నియమముగా చేయవలయును.

यान्यनवद्यानि कर्माणि तानि सेवितव्यानि, नो इतराणि। यान्यस्माकं सुचरितानि तानि त्वयोपास्यानि नो इतराणि । ये के चास्मच्छ्रेयांसो ब्राह्मणाः। तेषां त्वया आसनेन प्रश्वसितव्यम् । श्रद्धया देयम् । अश्रद्धयाऽदेयम् । श्रिया देयम् । ह्रिया देयम् । भिया देयम् । संविदा देयम् । अथ यदि ते कर्म विचिकित्सा वा वृत्तिविचिकित्सा वा स्यात्। ये तत्र ब्राह्मणाः संमर्शिनः । युक्ता अयुक्ता । अलूक्षा धर्मकामाः स्यात् । धर्मकामाः स्युः यथा ते तत्र वर्तेरन् । तथा तेषु वर्तेथाः ।

अथाभ्याखायातेषु । ये तत्र ब्राह्मणाः संमर्शिनः । युक्ता आयुक्ताः। अलूक्षा धर्मकामाः स्युः । यथा ते तेषु वर्तेरन् । तथा तेषु वर्तेथाः ।

అదే విధముగా నీకు అతిథిసేవయందు సందేహము కలిగినచో ఆ కర్మలనాచరించుచున్న సూక్ష్మదృష్టి కలిగిన, క్రూరస్వభావము లేనివారైన బ్రాహ్మణులచరించుచున్న విధముగానే నీవును ఆచరింపుము.

एष आदेशः । एष उपदेशः । एषा वेदोपनिषत् । एतदनुशासनम् । एवमुपासितव्यम् । एवं चैतदुपास्यम् । ఇది ఆదేశము. ఇది ఉపదేశము. ఇది వేదముల యొక్క రహస్యము. ఇది దైవవాక్యము. నీవు దీనిని ఉపాసించవలయును. ఇది సేవించుటకు తగినటువంటిది.

----- शुभं भूयात् -----